

Ügyiratszám: MN/11468-8/2019.

Ügyintéző: **személyes adat**

Telefonszám: **Személyes adat**

E-mail: **személyes adat**

Tárgy: a gyermekek és kiskorúak
védelmére vonatkozó törvényi
rendelkezések megsértése

A Nemzeti Média- és Hírközlési Hatóság Médiatanácsának

715/2019. (VI. 4.) számú

HATÁROZATA

A Nemzeti Média- és Hírközlési Hatóság Médiatanácsa (a továbbiakban: **Médiatanács**) a Radio Plus Kft.-vel (1016 Budapest, Hegyalja út 7-13. IV. em., a továbbiakban: **Médiaszolgáltató**) szemben hivatalból lefolytatott eljárásában megállapította, hogy a Médiaszolgáltató a Rádió 1 (Budapest 96,4 MHz) csatornán 2019. április 8-án, 9-én, valamint 13-án 6 óra 1 perctől sugárzott „Balázsék” című műsorszám közzétételével, három alkalommal megsértette a műsorszámok korhatár-kategóriába sorolására és közzétételére vonatkozó törvényi előírásokat, ezért a Médiaszolgáltatót

1 050 000 Ft, azaz egymillió-ötvenezer forint bírsággal sújtja.

A Médiaszolgáltató a bírságot e határozat közlését követő hét napon belül köteles megfizetni a Médiatanács Magyar Államkincstárnál vezetett 10032000-00295141-00000024. számú pénzforgalmi számlájára. A bírságfizetési kötelezettség késedelmes teljesítése esetén a Médiaszolgáltató késedelmi pótlékot köteles fizetni, melynek mértéke minden naptári nap után a késedelem, illetve az esedékesség előtti igénybevétel (felszámítás) időpontjában érvényes jegybanki alapkamat kétszeresének háromszázhatvanötöd része. Az önkéntes teljesítés elmaradása esetén a Médiatanács a Médiaszolgáltatóval/Médiatartalom-szolgáltatóval szembeni bírságigényét az adóhatóság útján érvényesíti.

E határozat ellen fellebbezésnek nincs helye. A véglegessé vált döntés ellen annak közlésétől számított harminc napon belül a Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bírósághoz (a továbbiakban: Bíróság) címzett, de a Médiatanácshoz - a személyesen eljáró ügyfél esetében választása szerint elektronikus vagy postai úton, a jogi képviselő által kizárólag elektronikus - benyújtott keresetlevéllel közigazgatási per indítható. A keresetlevél benyújtásának e határozat végrehajtására halasztó hatálya nincs, a halasztó hatály elrendelése a Bíróságtól azonnali jogvédelem iránti kérelem keretében kérhető. Tárgyalás tartása a felek bármelyikének kérelmére a Bíróságtól kérhető. A keresetet a Bíróság harminc napon belül bírálja el.

INDOKOLÁS

A Médiatanács a médiaszolgáltatásokról és a tömegkommunikációról szóló 2010. évi CLXXXV. törvény (a továbbiakban: **Mttv.**) 167. § (1) bekezdés szerinti hatósági ellenőrzés keretében vizsgálta a Médiaszolgáltató Rádió 1 csatornáján 2019. április 8-án, 9-én, valamint 13-án 6 óra 1 perctől sugárzott „Balázsék” című műsorszámot.

A Médiatanács az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény (a továbbiakban: **Ákr.**) 104. § (1) bekezdése alapján az Mttv. 182. § ba) pontja szerinti hatáskörében 2019. április 30. napján - hivatalból - közigazgatási hatósági eljárást indított a Médiaszolgáltatóval szemben. A Médiatanács az Ákr. 104. § (3) bekezdése alapján az 532/2019. (IV.30.) számú, MN/11468-4/2019. ügyiratszámú végzésével (a továbbiakban: **Végzés**) értesítette a Médiaszolgáltatót az eljárás megindításáról és a hatósági ellenőrzés megállapításairól, valamint az Ákr. 5. § (1) bekezdése szerinti nyilatkozattételi jogosultságáról és az Ákr. 33. §-a szerinti iratbetekintési lehetőségéről, valamint kötelezte, hogy a Végzés közlésétől számított 10 napon belül terjessze elő az ügygel kapcsolatos nyilatkozatát.

Az Mttv. 144. § (1) bekezdése értelmében a Médiatanács az Mttv.-ben foglalt eltérésekkel a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény (a továbbiakban: **Ket.**) szerint jár el. Az Ákr. 143. § (3) bekezdés b) pontja szerint ahol a jogszabály a Ket. szabályait említi, ott azon az Ákr. szabályait kell érteni.

A Médiaszolgáltató a Végzést a postai tértivevény tanúsága szerint 2019. május 7-én átvette, nyilatkozata 2019. május 17-én érkezett meg a Hatósághoz.

A Médiaszolgáltató álláspontja szerint a műsorszámok közzétételével nem sértette meg az Mttv. 9. § (5) bekezdését és a 10. § (1) bekezdés c) pontját, mivel a műsorszámok nem voltak alkalmasak a tizenhat éven aluliak fizikai, szellemi vagy erkölcsi fejlődésének kedvezőtlen befolyásolására.

A Médiatanács a rendelkezésre álló adatok, különösen a hatósági ellenőrzés eredményét rögzítő vizsgálati jelentés, a műsorszám meghallgatása és a Médiaszolgáltató nyilatkozata alapján az alábbi tényállást állapította meg, és azt az alábbiak szerint értékelte.

A Médiaszolgáltató a „Balázsék” című műsorszámot a III. korhatár-kategóriába sorolta, azaz „tizenkét éven aluliak számára nem ajánlott” programként, 2019. április 8-án, 9-én, valamint 13-án 6 óra 1 perctől sugározta.

A 2019. április 8-án közzétett műsorszám egyik, 09:18:20-kor kezdődő szegmense a debreceni Nagyerdőben rajtakapott, fával közösülő férfi esetével foglalkozott. Az adásban a műsorvezetők a fákkal való szexuális aktus létesítésének legvégletesebb formáiról értekeztek.

A 2019. április 9-én és 13-án sugárzott műsorszámokban reggel 8 óra után arról adtak hírt, hogy a rendőrség elfogta azt a pécsi férfit, aki több autót is megrongált (a járművek tanknyílásával közösült). A hír kapcsán felidéztek az előző nap tárgyalt eseményeket (*Balázsék*, 2019. április 8.), amikor Debrecenben rajtakaptak egy férfit, amint egy fával közösült. A műsorvezetők az esetek miatt Hevesi Kriszta szexuálszichológust kérdezték, aki telefonon elmondta a véleményét, majd beszámolt arról, hogy milyen további furcsa és szokatlan praktikákkal találkozott a praxisában. A Médiaszolgáltató két alkalommal, 2019. április 9-én 08:15:18 – 08:30:09 és április 13-án 09:06:48 – 09:21:10 között sugározta a kifogásolt szegmenseket.

A műsorszámok korhatári kategóriába sorolásának szempontjait az Mttv. 9. §-a határozza meg.

Az Mttv. 9. § (4) bekezdése szerint:

„Azt a műsorszámot, amely tizenkét éven aluliakban félelmet kelthet, illetve amelyet koránál fogva nem érthet meg vagy félreérthet, a III. kategóriába kell sorolni. Az ilyen műsorszám minősítése: tizenkét éven aluliak számára nem ajánlott.”

Az Mttv. 9. § (5) bekezdése értelmében:

*„Azt a műsorszámot, amely alkalmas a tizenhat éven aluliak fizikai, szellemi vagy erkölcsi fejlődésének kedvezőtlen befolyásolására, különösen azért, hogy erőszakra, illetve **szexualításra utal**, vagy témájának meghatározó eleme az erőszakos módon megoldott konfliktus, a IV. kategóriába kell sorolni. Az ilyen műsorszám minősítése: tizenhat éven aluliak számára nem ajánlott.”*

A műsorszámok IV. korhatári kategóriába sorolását megalapozó műsorrészletek:

I. 2019. április 8-ai műsorszám

09:18:20-09:18:50

Sebestyén Balázs: *„A fa... fa... a fa fantom, aki a pécsi autók, hát... frigyre lépését megirigyelve, a természet lágy ölén támadt be egy 80 éves... khm...”*

Rákóczi Ferenc: *„Tölgyet!”*

Sebestyén Balázs: *„Egy 80 éves tölgyet.”*

Rákóczi Ferenc: *„Hölgyet, tölgyet!”*

Sebestyén Balázs: *„Egy öreg MILF tölgyet! Egy öreg MILF tölgyet!”*

Vadon János: *„Az év fája szavazásán harmadik volt 2014-ben, és nem áttallotta betámadni az egyik odúját!”*

Sebestyén Balázs: *„Betámadta!”* [Hangos nevetés.]

Vadon János: *„Kellemetlen pillanatokot szerezve ezzel egy mókuscsaládnak.”*

Rákóczi Ferenc: *„Legyen már benne valami rágcsló, pont ezt mondtam. Érted, 'azt közben ott... Hahh!”*

09:19:02-09:20:04

Sebestyén Balázs: *„Sétálsz a gyerekekkel. Ott futóbiciklizik, te ott tekorsz kis bukósisakodban... és egyszer csak azt látod, hogy a nagymamád kedvenc debreceni gesztenyefáját körbeállja valaki, átöleli és nem azt gondolod, hogy fát ölelget, meg csít, meg energiát merít, hanem közben látod a csípőjének a ringását.”*

Vadon János: *„És a gyerek előbb veszi észre, mint te! Nézd, Apa! Ő is szereti a fákat ölelgetni!”*

Rákóczi Ferenc: *„Igen, csak másképp!”*

Sebestyén Balázs: *„Apa, te is szoktad! Nézd, a bácsi ugyanazt csinálja! De Apa! Apa! Te ilyet nem csinálsz!”*

Rákóczi Ferenc: *„Verseny az elágazásig!?”*

Sebestyén Balázs: *„Igen. Dupla gombóc túrófagy, ha valaki nem fordítja jobbra a fejét! Jobbra!”*

Rákóczi Ferenc: *„És már ott is van...”*

Sebestyén Balázs: *„Szóval, hogy egy fával!”*

Vadon János: *„Egyre több a beteg állat!”*

Sebestyén Balázs: „Egy fával!”

Vadon János: „De, miért nem jó nekik, tényleg, amit a jóisten adott. A férfinak a nő, a nőnek a férfi. Én olyan unalmas vagyok ebből a szempontból...”

Sebestyén Balázs: „Ez kicsit azért... kicsit KDNP-s volt. Te olyan konzervatív vagy nőnek a férfi, férfinek a nő... hát azért ennek a kornak, úgy néz ki, lassan leáldozik!”

Vadon János: „Ha látnád az egész palettát, nem mondanád, hogy konzervatív vagyok!”

Sebestyén Balázs: „Férfinak a Matiz, Corsának a férfi! Ugye?”

Rákóczi Ferenc: „Most már így szól!”

Sebestyén Balázs: „Ez a pécsi jelmondat!”

09:21:20-09:22:04

A műsorvezetők a debreceni esetet rögzítő videóanyag nyitóképet elemzik, amin a fával közöszlő férfi látható.

Sebestyén Balázs: „Én nagyon kevés ilyen tartalmat nézek.”

Rákóczi Ferenc: „Illetve még nem készült rólad fotó.”

Sebestyén Balázs: „Illetve hasonló tartalomból azért fogyasztok, de ezt, mondtam, hogy nem vagyok hajlandó megnyitni. Tehát, hogy...”

Rákóczi Ferenc: „... levideózták?”

Sebestyén Balázs: „Azt hiszem, hogy a pécsi történet már-már megfeküdte a gyomrom. És a debrecenire azt mondtam, hogy no way! Nem!”

Rákóczi Ferenc: „Letolt gatyában ott áll a csávó, érted?! Áhh!”

Sebestyén Balázs: „Letolt, igen! És, hát érted... utoljára nekem ez a fás történet ez a Lúdas Matyinnál volt meg, amikor Döbrögi ugye átölelte a fát. Jött Lúdas Matyi és háromszor kenden visszaverte, és oda volt kötözve a Döbrögi. És hát a nyitóképről ez jut eszembe. De hát azért, kérem szépen! Azért egy szomorúfűz! Itt tartunk? Hát mi az isten történik ott Debrecenben!? Már a pécsi történet is nagyon kemény volt!”

09:22:20-09:24:50

Sebestyén Balázs: „Volt ennek egy előjátéka? Egy természetbéli séta Debrecenben, a Nagyerdőben, amikor balra nézek, jobbra nézek... Ki legyen? Ki legyen?”

Rákóczi Ferenc: „Először csak végigsimítja!”

Sebestyén Balázs: „Először csak így megyek, beszélek hozzájuk.”

Rákóczi Ferenc: „Vagy udvarolt nekik?”

Sebestyén Balázs: „Udvarolt nekik!”

Vadon János: „Első látásra szerelem!”

Sebestyén Balázs: „Vagy ez egy első látásra... love at first sight. Mentél és azt mondtad, hogy igen! Megvagy! Darázsderekű, vékonyka legyen az asszonka? Fiatal vagy idősebb? Szóval, hogy...”

Vadon János: „Mit nekem az az akác, amikor itt van ez a tölgy! [...] És ez férfi vagy hölgy?”

Sebestyén Balázs: „Hát ez is egy érdekes történet, hogy milyen nemű?”

Vadon János: „Igen.”

Rákóczi Ferenc: „Hát nő, a fa!”

Vadon János: „Azt mondják, hogy nagyobb megdöbbenés lett volna szerintem, hogyha háttal áll annak a...”

Sebestyén Balázs: „Igen, de azt mondják egyébként, hogy: ha szomorúfűz volt, az ma már mosolyog. Azt írja egy hallgató, és ebben igaza van. Mit látnak a debreceniek, rengeteg fűz mosolyait...”

Vadon János: „Fura fűz, mert nem lefele lógnak, hanem felfele állnak az ágai!”

Sebestyén Balázs: „Felfele ágaskodnak. Fele ágaskodnak, igen! [...] Csodálatos ez a történet! A makkfánál mi a helyzet?”

Rákóczi Ferenc: „Na! Az fiú! Makk-fa! Érted?”

Vadon J. és Sebestyén B.: „A makk-fa! A makk-fa! A fuck-fánál...” [Nevetés a stúdióban.]

Sebestyén Balázs: [...] „Jaj Istenem, gyerekek! Igen, hát a fuck you... kifejezés az egészen mást jelent. Az egészen mást jelent, ha a fákat emlegeted! [...] A fa vajon mondott annyit; kérlek légy óvatos, még fűz vagyok!”

Vadon János: „De jó duma! Még fűz vagyok!”

Sebestyén Balázs: „Kérlek vigyázz rám! Kérlek vigyázz rám, még fűz vagyok! Igen.”

II. 2019. április 9-ei és 13-ai műsorszám

2019. április 9. 08:20:00-08:21:10, 2019. április 13. 09:11:34 - 09:12:19

Hevesi Kriszta: „Nem véletlen, hogy például Izlandon még anno törvénybe iktatták, hogy tilos rénszarvassal az utcán közöskölni.”

Rákóczi Ferenc: „Tehát otthon oké?”

Hevesi Kriszta: „Igen. Ez egy rakás nyitott kérdést hagy. És egyébként pedig, tehát ugye vannak a különböző, ilyen madárral kapcsolatos dolgok is. A 19. századi bordélyokban például pulykát tartottak a kedves vendég nagy örömeire. Vagy ha belegondolunk, megvoltak ezek a szimbólumok már a mitológiában is. Ugye a pajkos főistenség, Zeusz, ugye hatyú képében röppent rá Lédára.”

Vadon János: „Igen.”

(...)

Sebestyén Balázs: „(...) Valódi vágy van, mondjuk egy Corsa meg egy férfi között? Vagy behelyettesít valakit, odaképzelt valakit és ez csak egy fantázia, aminek a megtestesítője mondjuk egy tölgyfa, egy fűzfa vagy egy Volkswagen Lupo?”

2019. április 9. 08:22:36-08:23:03, 2019. április 13. 09:13:46 - 09:14:12

Hevesi Kriszta szexuálpszichológus felidéz egy indiai szokást: „Például Indiában törvénybe volt iktatva, hogy amennyiben a menyasszony idő előtt távozik - tehát az esküvő előtt - az élők sorából, szegény férjnek a halott feleséggel a falu papjának a jelenlétében szeretkezni kellett az asszonnyal, azért, hogy ne távozzon az élők sorából szűzen. Szóval ezért lett aztán ez a perverzió kifejezés lágyítva parafíliává.”

2019. április 9. 08:23:34-08:24:05, 2019. április 13. 09:14:44 - 09:15:12

Hevesi Kriszta: „Ne felejtjük el, hogy a Balaton környékén azért a ponty az egy népszerű hal. Nagyon fontos, hogy ponty és nem harcsa.”

Rákóczi Ferenc: „Igen, van egy különbség fogazatban.”

Sebestyén Balázs: „De volt vendéged, aki mondta, hogy segítsen rajtam, mert amikor horgászom, nagyon nagy a baj?”

Hevesi Kriszta: „Nem, ő konkrétan nem így volt. Egyébként, ha már így összekapcsoljuk a dolgokat, én azon gondolkodtam, hogy aztán meglát egy halászlét, és ugye máris megjelenik a szexuális izgalom.”

Vadon János: „Nem bírom megenni, nem bírom megenni... és megcsinálja a csárdát!”

2019. április 9. 08:25:30-08:26:00, 2019. április 13. 09:16:40 - 09:17:13

Sebestyén Balázs: „Tudjuk, hogy mit csinálnak ezekkel a halakkal itt? Kérdezi egy hallgató. Meg is eszi ezeket? Visszadobják? Mondtak neked valamit? Megsütik? Odaadják neked?”

Hevesi Kriszta: „Igen, ki lettem oktattva, hogy egészen pontosan a 8 kilós ponty az ideális, és ezen úgy elmerengtem, hogy most itt a csókos ajka, a kifejező szeme... Aztán azon

gondolkodtam, hogy igen...Terápia esetében, nem párterápiát javasolnék. Az emberünk megjelenik egy 8 kilós ponttyal a hóna alatt.”

Sebestyén Balázs: *„És akkor most mondja el a ponty, hogy hogyan értékelte a kapcsolatot. Halljuk!”*

2019. április 9. 08:28:03-08:28:37, 2019. április 13. 09:19:13 - 09:19:47

Sebestyén Balázs: *„Volt a praxisodban nő, aki szintén vonzódott valamilyen tárgy vagy állat iránt? Van ilyen?”*

Hevesi Kriszta: *„Igen. A nőknél azért ritkább, mert, hogy ugye a serdülőkor... Ezek mind-mind serdülőkorban rögzülnek. Annak az ilyen tesztoszteron robbanása, ugye az a férfiaknál úgymond viharosabb. A lányok esetében inkább ilyen érzelmi összekapcsolódás, tehát első sorban például, hogyha szereti, ha verik. Az én eseteim ennél drámaibbabbak voltak. Vagy például a testvéreit verték nagyon, és mindig arra vágyott és azt szerette volna, hogy helyettesíthesse őket.”*

1. Az Mttv. 9. § (5) bekezdésének megsértése

Az Mttv. 9. § (5) bekezdése alapján azt a műsorszámot kell a IV. korhatári kategóriába sorolni, amely alkalmas a tizenhat éven aluliak személyiségfejlődésének kedvezőtlen befolyásolására. A jogalkotó káros elemként emelte ki az erőszakra és szexualitásra utalást, valamint az erőszakos konfliktusmegoldás középpontba helyezését, de kimerítően nem sorolta fel a potenciálisan ártalmas tartalmakat.

A jogszabályhely „különösen azáltal” fordulata arra utal, hogy a törvényalkotó szerint a szexualitásra történő utalás – az ábrázolás mikéntjétől, illetve annak kontextusától függően – eleve káros hatással lehet a kiskorúak személyiségfejlődésére. Ha tehát egy műsorszámban megjelenik a szexualitás, vizsgálni kell annak fajsúlyosságát, ábrázolásmódját, a megjelenítés kontextusát, az ezáltal közvetített üzenetet, mondanivalót (pl.: Fővárosi Bíróság 24.K.32571/2005/6. számú ítélete).

A klasszifikációs rendelkezések érvényesülésének vizsgálata során a bírósági és a hatósági gyakorlat alapján kialakult, alábbi elveket kell figyelembe venni:

A Kúria (korábban: Legfelsőbb Bíróság) LB.Kfv.III.37507/2001/5. számú ítéletében kifejtette:

„A kiskorú különös védeltségét az indokolja, hogy nem lehet kiindulni a befogadó reális értékítéletéből, abból, hogy a látottakat megfelelő módon, megfelelő értékrend alapján elemzi és értékeli, hiszen a kiemelt védeltséget éppen az indokolja, hogy a kiskorúak a végleges értékrend kialakításának folyamatában vannak. Ez adja személyiségfejlődésük sérülékenységét, egyúttal ez indokolja fokozott védelmüket is.”

E fokozott védelemből adódóan a minősítésnél a médiaszolgáltatóknak mindig megszorítóan – és nem megengedően – kell eljárniuk, a káros hatások megítélésénél pedig a gyermekek érdekei az elsődlegesek.

A Fővárosi Törvényszék 2.Kf.650.085/2014/5. számú ítéletében rögzítette, hogy *„a kiskorúak védelme során egyértelműen abból kell kiindulni, hogy nem a felnőttek szintjén értékeli a látottakat, vagyis ilyenkor mindig a védendő korosztály változó, kialakulóban lévő habitusát kell alapul venni. Ebből következően, ahogy arra az alperes is utalt, nem a műsorszám kiskorúakra gyakorolt tényleges hatását kell vizsgálni, hanem azt, hogy a közzétett jelenetek alkalmasak lehetnek-e a kiskorúak egészséges fejlődésének kedvezőtlen befolyásolására (hiszen e törvényi rendelkezések esetében a jogalkotó nem kívánt meg eredményt)”*.

A Médiatanács klasszifikációs ajánlása¹ a szexualitás megjelenése kapcsán a következőket rögzíti: „a médiaszolgáltatóknak figyelemmel kell lennie arra, hogy a serdülők szexualitáshoz való viszonyát még számos ellentmondásos elképzelés, frusztráció, bizonytalanság és tapasztalatlanság jellemzi. A nemiséggel kapcsolatos beállítottsághoz még gyakran szorongás és negatív attitűdök kapcsolódnak. Nincsenek még felkészülve arra, hogy a szexualitás közvetlen vagy nyers megjelenésének hatására kialakuló feszültségeiket minden esetben megfelelően értelmezzék és kezeljék, ezért a szexualitás direkt ábrázolása – sem képileg, sem verbálisan – ennek a korosztálynak még semmiképpen nem ajánlott. Emellett a serdülés időszakára a nemi szerepek eltanulását elősegítő példaképek keresése a jellemző, aminek a média fontos forrásává válhat. Ezért különösen kerülendőek többek között az olyan műsorszámok, amelyek a nemi szerepeket illetően negatív kliséket terjesztenek, torz magatartásmintákat közvetítenek, a partnerkapcsolatban nem az egyenrangúságot hirdetik, illetve társadalmilag elfogadottnak állítják be a csak szexuális célra létrejövő, érzelemmentes kapcsolatokat és a promiszkuitást.”

A klasszifikációs ajánlás értelmében a III. korhatári kategóriában olyan műsorszámok közzététele javasolt, amelyek nem jelenítenek meg olyan mértékben káros tartalmat, amelyet a 12-16 év közötti korosztály - kialakult identitásának hiányában - még nem képes megfelelően feldolgozni.

Amennyiben egy műsorszám, vagy egyes részei e kritériumnak nem felelnek meg, és ezáltal az adott korosztály akár csak igen szűk rétegét is veszélynek teszik ki, úgy a műsorszámot magasabb, azaz IV. kategóriába kell sorolni. Több esetben kifejtette a bíróság, hogy ha a közreadott műsorszám egyetlen eleme, jelenete is tartalmazza a magasabb besorolásnál irányadó ismérvek valamelyikét, azt a magasabb korhatári kategóriába kell sorolni: a besorolás a teljes műsorszámra vonatkozik, ezért egy-egy elem, jelenet magasabb kategóriába tartozása kihat az egész műsorszám minősítésére.

A klasszifikációs ajánlás a következő tartalmak megjelenését nem ajánlja a III. korhatári kategóriában:

- a szexualitás direkt ábrázolása;
- a szexualitás társadalmilag elfogadottól eltérő formáinak bemutatása (telefonos szex, szokatlan szexuális praktikák, szexuális segédeszközök stb.);
- a szexualitás pusztán fizikai aktusként, kizárólag az ösztöni kielégülés eszközeként való ábrázolása;
- a partner kihasználásának, eszközként, tárgyként kezelésének bemutatása;
- az érzelemmentes kapcsolatok és a promiszkuitás társadalmilag elfogadottként vagy követendő mintaként való bemutatása.
- szexuális kontextusban használt durva, nyers, agresszív kifejezések.

A műsorszámokat a fenti szempontok szerint elemezve a Médiatanács a következőket állapította meg:

A műsorszámok klasszifikációjának kapcsán a Médiatanács – a fentieknek megfelelően – azt vizsgálta, hogy a közzétett műsorszámok alkalmasak lehetnek-e az adott korosztály személyiségfejlődésének kedvezőtlen befolyásolására. A bírói ítéletek által megerősített hatósági gyakorlat szerint ennek során vizsgálni kellett, hogy fellelhetők-e olyan eszközök, amelyek segítséget nyújtanak a védett korosztály számára a távolságtartás kialakítására, a hallottak dekódolására, átértékelésére.

¹ „A médiatartalmak korhatár-besorolásánál irányadó szempontokra, az egyes műsorszámok közzététele előtt és közben alkalmazható jelzésekre, illetve a minősítés közlésének módjára vonatkozó jogalkalmazási gyakorlat elvi szempontjai” című ajánlás

A Médiatanács megállapította, hogy a 2019. április 8-án sugárzott „Balázsék” című műsorszám 09:18:20-09:24:50 közötti szegmense nyíltan foglalkozott a szexualitással. A műsorvezetők bemutatták a fákkal szexuális kapcsolatot létesítő férfi esetét (pl. *„A fa... fa... a fa fantom, aki a pécsi autók, hát... frigyre lépését megirigyelve, a természet lágy ölén támadt be egy 80 éves... khm...”*, *„a nagymamád kedvenc debreceni gesztenyefáját körbeállja valaki, átöleli és nem azt gondolod, hogy fát ölelget, meg csít, meg energiát merít, hanem közben látod a csípőjének a ringását.”*, *„Letolt gatyában ott áll a csávó...”*, *„Volt ennek egy előjátéka?...” stb.*), amellyel kapcsolatban párhuzamot vontak a fák és nők között (*„80 éves tölgyet, hölgyet, egy öreg MILF tölgyet (...) nem átalotta betámadni az egyik odúját”, „és van, hogy öreg tölgy, fiatal gesztenye, nyír, vagy nyár, mert a nyírnak meg a nyárnak olyan kecses a csípője, a gesztenye az egy ilyen nagyobb történet, a női ideáloed alapján választhatod te a fát? Igen, a szomorú fűzt csak megvigasztalod”).*

Utaltak a gépjárművel szexuális kapcsolatot létesítő férfire (*„az autókra lecsapó pécsi fantom”, „aki tudjuk, hogy mit csinált a nőnemű, vagy nőnek látszó autókkal Pécsen?”*), valamint Sebestyén Balázs műsorvezető szexuális tartalmú médiafogyasztási szokásaira is (*„illetve hasonló tartalomból azért fogyasztok”).*

A műsorszegmensben a szexuális perverziók bemutatása során nem hangzott el ellenpontosítás, a műsorvezetők mindvégig humoros megjegyzésekkel taglalták a történéseket. Percekig, lényegében egymást túlszárnyalva szóltak a témához és részletesen taglalták a fákkal történő szexuális közösülés módját, az ilyen fajta vonzalom alapját pedig megpróbálták megfejteni a fák és a nők összehasonlítása által.

A 2019. április 9-én 08:15:18 – 08:30:09 között és április 13-án 09:06:48 – 09:21:10 között sugárzott műsorszegmensek szintén nyíltan foglalkoztak a szexualitással. Központi témájuk - a több autóval is szexuális kapcsolatot létesítő pécsi férfi híre kapcsán - a különböző szexuális perverziók és a parafilíák voltak, így említésre került többek között a rénszarvassal utcán közösülés betiltásának törvénybe iktatása Izlandon, a vőlegény elhálási kötelezettsége az esküvő előtt elhunyt menyasszonnyal a falu papja jelenlétében Indiában, a halakkal való szexuális kapcsolat létesítése, 19. századi bordélyok stb.).

A műsorvezetők telefonon hívták fel Hevesi Kriszta szexuálpszichológust, hogy további információkat szerezzenek be a deviáns szexuális szokásokról. A szakértő nem bocsátkozott szakmai fejtegetésekbe, megnyilatkozásai elsősorban a műsorvezetők és a közönség szórakoztatását célozták, mivel további bizarr szokásokat sorolt fel, mintha ezek az aberrációk csupán különlegességnek számítanának. A Médiatanács hangsúlyozza, hogy a kifogásolt szegmens problematikuságát fokozta, hogy a műsorvezetők egyáltalán nem határolódtak el a tárgyalt devianciáktól. Az emberek és a halak között létesített szexuális kapcsolatot is például, mint érdekességet ábrázolta a műsorszegmens. A stúdióban ülők nevetgélve kérdeztek rá a részletekre (2019. április 9. 08:25:30-08:26:00 – Sebestyén .Balázs: *„Tudjuk, hogy mit csinálnak ezekkel a halakkal, itt kérdezi egy hallgató? Meg is eszi ezeket?”*). A műsorszegmens egyes részeiben a szakértő olyan további felnőtt témákat részletezett, mint a zoofília, a fetiszizmus vagy a szexuális mazochizmus. Eközben a műsorvezetők gyakran szexuális utalásokat tettek, kétértelmű célozgatásokba bocsátkoztak. A szakértő pedig a kérdésekre válaszolva örömmel részletezte a hallgatóknak a különféle, meglepő parafilákat.

A 2019. április 9-ei 08:28:03-08:28:37 óra közötti szegmensben Sebestyén Balázs arról kérdezte a szakértőt, hogy a nők esetében is jelentkeznek-e a korábban bemutatott és részletezett rendellenes szexuális vonzalmak, vagy ez kizárólagosan a férfiak sajátja. Hevesi Krisztina felidézte személyes élményeit a kérdés kapcsán: *„Igen. A nőknél azért ritkább, mert, hogy ugye a serdülőkor... Ezek mind-mind serdülőkorban rögzülnek. [...] A lányok esetében inkább ilyen érzelmi összekapcsolódás, tehát első sorban például, hogyha szereti, ha verik. Az én eseteim ennél drámaibbabbak voltak... [...] például a testvéreit verték nagyon, és mindig arra vágyott és azt szerette volna, hogy helyettesíthesse őket.”* Ez utóbbi különösen aggályosnak tekinthető, mivel maga a szexuálpszichológus is hangsúlyozta a

serdülőkor fontosságát a rendellenes vonzalmak rögzülése terén. Ennek ellenére a beszélgetésben résztvevők kifejezetten felnőtt közönségnek szóló témákkal foglalkoztak, amelyeket az azt hallgató kiskorúak nem teljesen érthettek, illetve teljességgel felreérthettek.

A Fővárosi Törvényszék a 4.K.31.041/2012/10. számú ítéletének indokolásában kimondta:

„A szexualitás verbális ábrázolása, vagy az arra való közvetlen utalás ennek a korosztálynak nem ajánlott, mert hiányos és zavaros ismeretekkel rendelkeznek, a nemi identitás kialakulása fokozatosan kerül előtérbe, ezek miatt fontos, hogy a korosztály egy egészséges modellt lásson.”

A műsorszegmensekben olyan magatartásformák kerültek bemutatásra, amelyek a 16 éven aluliak számára káros hatással lehetnek, tekintettel arra, hogy azok a társadalom által nem elfogadottnak, torznak, aberrációnak, a klasszifikációs ajánlás szerint a III. korhatári kategóriában nem megengedett, szokatlan szexuális praktikának tekintendők. Hangsúlyozza a Médiatanács, hogy a nemi élet ezen atipikus, szélsőséges formáinak megjelenítése tekintetében még IV. kategóriában is fokozott körültekintés javasolt.

A Médiatanács rámutat arra, hogy az elhangzottakat a védendő korosztály tagjai feltehetően nem tudták a helyén kezelni, megfelelően értelmezni. A műsorszám olyan felnőtt deviáns témával (szexualitás tárgyakkal, fákkal, illetve állatokkal) és annak fizikai megvalósíthatóságával foglalkozott, amelyet a megfelelő élettapasztalatok hiányában a 12-16 év közötti korosztály tagjai tévesen értékelhettek. A Médiaszolgáltatónak szem előtt kell tartania, hogy a gyermek fejlődésében meghatározó jelentősége van a serdülőkornak, miután erre az időszakra tehető a gyermek világképének és értékrendszerének kialakulása. Az ifjúság példaképeket keres, és e folyamatban kimutatottan óriási a média hatása.

A fentiek alapján a műsorszámokban elhangzott tárgyakkal, állatokkal, fákkal folytatott intim tevékenység taglalása és a különböző parafíliák elemzése a klasszifikációs ajánlás szerint a III. korhatári kategóriába nem megengedett, szokatlan szexuális praktikának tekinthető. A műsorszámok napközbeni közzététele csak akkor elfogadható, ha egyáltalán nem jelenik meg bennük ártalmas elem, illetve, ha a problémás részek a védett korosztály számára feldolgozhatók, a serdülők pedig önállóan is megérthetik az elhangzottakat.

A Médiatanács megjegyzi továbbá, hogy a védendő korosztály tagjai számára azonosítható, de félreérthető vagy nehezen feldolgozható témák megértését a könnyed hangvétel nem segítette elő. A humor a vizsgált esetekben nem azt a célt szolgálta, hogy a kiskorúak számára lehetővé tegye a téma helyes értelmezését, hanem kifejezetten megtévesztő, félrevezető lehetett. A könnyed és viccesnek szánt előadási stílus miatt a kifogásolt tartalmak félreérthetőek lehettek a kisiskoláskorú hallgatók számára. Mivel a rádióban csupán akusztikus eszközök állnak rendelkezésre, a kiskorú hallgatókat az áthallások megértésében a metakommunikatív eszközök sem segíthették.

A Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság a 33.K.30.027/2019/5. számú ítéletében kifejtette, hogy a kiskorúakra káros tartalmak értékelésénél nincs jelentősége a műsorszám műfajának (pl.: vígjáték), mert a humoros jelleg nem ellenpontozza e tartalmakat, és önmagában nem alkalmas arra, hogy ellensúlyozza a nem a korosztály érettségi szintjén ábrázolt szexualitást.

A Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 23.K.32.520/2013/10. számú ítélete rögzítette:

„A védendő korosztály nagyon érzékeny, változó, könnyen befolyásolható korban van, ekkor alakulnak ki és rögzülnek a későbbi pszichés és szocializációs attitűdjei. Ebben a korban rendkívül fogékonyak az őket ért különféle behatásokra, káros üzenetekre, adott esetben komoly megértési, feldolgozási problémákat okozhatnak számukra, hogy a szereplők által tanúsított viselkedésmódok közül melyek azok, amelyek követendők, amelyek elítélendő magatartásformák”.

A Médiaszolgáltató nyilatkozatában foglaltakkal ellentétesen a Médiatanács tehát megállapította, hogy a műsorszámok a fentiek alapján alkalmasak voltak a 16 éven aluliak szellemi, erkölcsi fejlődése hátrányos befolyásolására. Az ilyen témák feldolgozása kizárólag stabil értékrenddel és élettapasztalattal rendelkező közönség számára nem jelenthet veszélyt.

A problematikus szegmensek miatt a műsorszámokat a Médiaszolgáltatónak az Mttv. 9. § (5) bekezdése szerinti IV. korhatári kategóriába kellett volna sorolnia.

A Médiatanács megállapította, hogy a Médiaszolgáltató a műsorszámok III. korhatári kategóriában történt közzétételével, három alkalommal megsértette az Mttv. 9. § (5) bekezdését.

2. Az Mttv. 10. § (1) bekezdés c) pontjának megsértése

Az Mttv. 10. § (1) bekezdés c) pontja szerint:

„Lineáris médiaszolgáltatásban (...) az IV. kategóriába sorolt műsorszám megfelelő jelzéssel ellátva, 21 óra és 05 óra között tehető közzé”.

A IV. korhatár-kategóriába tartozó műsorszámok kizárólag a késő esti műsorsávban, 21 óra után sugározhatók.

Tekintettel arra, hogy a Médiaszolgáltató a „Balázsék” című műsorszámot 2019. április 8-án, 9-én, valamint 13-án 6 óra 1 perctől sugározta, három alkalommal megsértette az Mttv. 10. § (1) bekezdés c) pontját is.

A jogsértések miatti jogkövetkezmény megválasztásánál a Médiatanács az alábbiakat vette figyelembe:

Az Mttv. 186. § (1) bekezdése értelmében: *„Amennyiben a jogsértés csekély súlyú és ismételtség nem állapítható meg, a Médiatanács, illetve a Hivatal – a jogsértés tényének megállapítása és figyelmeztetés mellett – legfeljebb harminc napos határidő tűzésével felhívhatja a jogsértőt a jogsértő magatartás megszüntetésére, a jövőbeni jogsértésektől való tartózkodásra, illetve a jogszerű magatartás tanúsítására, és meghatározhatja annak feltételeit.”*

Az Mttv. 187. § (4) bekezdése szerint (első mondat): *„Az (1)-(3) bekezdés alkalmazásában ismételtségnek tekintendő, ha a jogsértő a jogerős hatósági határozatban megállapított jogsértő magatartást ugyanazon jogalapon és jogszabályhely tekintetében, ugyanazon tárgykörben, háromszázhatvanöt napon belül ismételten megvalósítja, ide nem értve a csekély súlyú törvénysértéseket.”*

A Médiatanács jelen határozat meghozataláig a következő esetekben állapította meg a Médiaszolgáltatóval szemben az Mttv. 9. § (5) bekezdésének, valamint a 10. § (1) bekezdése c) pontjának megsértését:

Határozat	Jogsértés időpontja	Műsorszám címe	Jogkövetkezmény
1305/2018. (XI. 27.)	2018. július 9. és augusztus 21. (két alkalom)	„Balázsék”	Mttv. 187. § (3) 500.000 Ft (jogsértésenként: 250.000 Ft)
168/2019. (II. 12)	2018. szeptember 11.	„Balázsék”	Mttv. 187. § (3) 350.000 Ft

A jogsértés ismételtsége megállapítható, mivel az Mttv. 9. § (5) bekezdésének és a 10. § (1) bekezdése c) pontjának megsértését megállapító 1305/2018. (XI. 27.) és 168/2019. (II. 12) határozatok alapjául szolgáló jogsértéseket (időpontjai: 2018. július 9., augusztus 21., valamint szeptember 11.) a jelenleg tárgyalt jogsértés időpontját megelőző 365 napon belül követte el a Médiaszolgáltató.

A gyermekeknek és a kiskorúaknak az Alaptörvényből és az Mttv.-ből levezethető kiemelt védelmére tekintettel a klasszifikációs rendelkezések megsértését, így jelen jogsértéseket is, a Médiatanács súlyos törvénysértésnek tekinti, amelyet a Fővárosi Törvényszék is megerősített a 3.Kf.650.160/2016/5. számú ítéletében.

Mindezek alapján az Mttv. 186. § (1) bekezdésében meghatározott felhívás jogkövetkezménye nem volt alkalmazható.

A jogsértések miatti jogkövetkezmény alkalmazásának alapját az Mttv. 185. § (2) és 187. § (2) bekezdései, valamint a (3) bekezdésének b) pontja jelenti:

„185. § (2) A jogkövetkezmény alkalmazása során a Médiatanács és a Hivatal az egyenlő elbánás elvét követve a fokozatosság és az arányosság elvére tekintettel jár el; a jogsértés súlyához, illetve ismétlődéséhez igazodóan alkalmazza a fokozatosság elvét, valamint az eset összes körülményéhez és a jogkövetkezmény által elérni kívánt célhoz képest arányos jogkövetkezményt alkalmaz.”

„187. § (2) A Médiatanács és a Hivatal a jogkövetkezményt – a jogsértés jellegétől függően – a jogsértés súlyára, a jogsértés ismételtségére, folyamatosságára, időtartamára, a jogsértéssel elért vagyoni előnyre, valamint a jogsértéssel okozott érdeksérelemre, az érdeksérelem szenvedett és veszélyeztetett személyek számára, illetve a jogsértéssel okozott kárra, személyiségi jogsérelemre és a jogsértés piacra gyakorolt hatására, továbbá az egyedi ügyben értékelhető egyéb szempontokra tekintettel állapítja meg.

(3) A Médiatanács és a Hivatal – a (7) bekezdés figyelembevételével – a következő jogkövetkezmények alkalmazására jogosult:

[...]

b) bírságot szabhat ki a jogsértővel szemben az alábbi összeghatárok szerint:

(...),

b) bírságot szabhat ki a jogsértővel szemben az alábbi összeghatárok szerint:

ba) JBE médiaszolgáltató és a mediapiaci koncentráció korlátozására vonatkozó szabály által érintett médiaszolgáltató jogsértése esetén a bírság összege kétszázmillió forintig,

bb) a ba) pont alá nem tartozó médiaszolgáltató jogsértése esetén a bírság összege ötvenmillió forintig terjedhet.”

Az Mttv. 187. § (2) bekezdése szerinti további mérlegelési szempontok, így a jogsértés folyamatossága, időtartama, a jogsértéssel elért vagyoni előny, a jogsértéssel okozott érdeksérelem, az érdeksérelemet szenvedett és veszélyeztetett személyek száma, kár és személyiségi jogsérelem, valamint a jogsértés piacra gyakorolt hatása jelen jogsértések vonatkozásában nem voltak értékelhetők.

A Médiatanács mérlegelési jogkörében figyelembe vette, hogy a Rádió 1 (Budapest 96,4 MHz) hálózatos médiaszolgáltatás és a jogsértések idején (2019. április 8-án, 9-én, valamint 13-án) hatályban lévő Hatósági Szerződés (PJ/17612-14/2018.) alapján 32 hálózatba kapcsolódó médiaszolgáltatás közvetítette a jogsértő műsorszámokat.

A jelen eljárásban kiszabható bírság maximális összege az Mttv. 187. § (3) bekezdés bb) pontja értelmében ötvenmillió forint.

Figyelemmel arra, hogy az 1305/2018. (XI. 27.) számú határozat Kúria előtti felülvizsgálata folyamatban van, valamint a 168/2019. (II. 12) számú határozat tekintetében a felülvizsgálati kérelem benyújtására nyitva álló határidő még nem telt el a Médiatanács a 1305/2018. (XI. 27.) számú határozatban meghatározott bírság jogsértésenkénti (250.000 Ft) összegét vette alapul és azt arányosan 100.000 Ft-tal emelte.

A Médiatanács a Médiaszolgáltatót az Mttv. 187. § (2) bekezdés és a (3) bekezdés bb) pontja alapján az Mttv. 9. § (5) bekezdésének és a 10. § (1) bekezdés c) pontjának megsértése miatt tehát jogsértésenként 350.000 Ft (az ötvenmillió forint 0,7%-a), vagyis összesen a kiszabható bírságmaximum (az ötvenmillió forint) 2,1 %-ának megfelelő 1 050 000 Ft bírság megfizetésére kötelezte.

A fentiekben kifejtettek szerint tehát a Médiatanács az Mttv. 9. § (5) bekezdésében és az Mttv. 10. § (1) bekezdésének c) pontjában foglalt rendelkezés három alkalommal történt megsértése miatt az Mttv. 187. § (3) bekezdésének bb) pontja alapján kiszabható joghátrány alkalmazása mellett döntött.

Az eljárás során az Ákr. 124. §-a szerinti eljárási költség nem merült fel.

A jelen határozatban kiszabott bírság az Mttv. 134. § (13) bekezdése értelmében adók módjára behajtandó köztartozásnak minősül. Az adózás rendjéről szóló 2017. évi CL. törvény (a továbbiakban: **Art.**) 206. § (1) bekezdése alapján az adó késedelmes megfizetése esetén az esedékesség napját követő naptól, mint kezdőnaptól, késedelmi pótlékot kell fizetni. Az Art. 209. § (1) bekezdésében foglaltak alapján a késedelmi pótlék mértéke minden naptári nap után a késedelem, illetve az esedékesség előtti igénybevétel (felszámítás) időpontjában érvényes jegybanki alapkamat kétszeresének háromszázhatvanötöd része.

A jogorvoslatról szóló tájékoztatás az Ákr. 81. § (1) bekezdésén, a közigazgatási per indításának lehetősége az Ákr. 114. § (1) bekezdésén alapul. A közigazgatási per vonatkozásában az Mttv. 163. § (1)-(3) és a 164. § (1)-(2) bekezdései, a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény (a továbbiakban: **Kp.**), a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: **Pp.**) és az elektronikus ügyintézés és a bizalmi szolgáltatások általános szabályairól szóló 2015. évi CCXXII. törvény (a továbbiakban: **E-ügyintézési tv.**) rendelkezései irányadóak. Az Ákr. 143. § (3) bekezdésének c) pontjában foglaltak alapján, ahol jogszabály a hatóság döntésének bírósági felülvizsgálatát említi, azon közigazgatási pert kell érteni.

A keresetlevél benyújtásának szabályait a Kp. 28.§-a, a 29. § (1) bekezdése, a 39. §-a, a 48. § (1) bekezdésének l) pontja, a Pp. 605. § (1) és 608. § (1) bekezdései és az E-ügyintézési

tv. 9. § (1) bekezdése, az azonnali jogvédelemre vonatkozó rendelkezéseket a Kp. 50. §-a, a tárgyalás tartására vonatkozó kérelemről szóló tájékoztatást a Kp. 77. § (2) bekezdése tartalmazzák. A bírság megfizetésére és behajtására az Art. szabályai irányadóak.

Budapest, 2019. június 4.

A Médiatanács nevében

Dr. Karas Monika
elnök

Dr. Vass Ágnes
hitelesítő tag

Kapják:

1) Személyes adat